

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

ÚŘAD VLÁDY ČR FODATELNA		
INDEX		
- 2 - 05 - 2014		
Č.J.	UTVAR	POČ. PR.
6649/2014	OHS	1

- dle rozdělovníku -

Váš dopis zn.

Č.j.

S-MHMP 1 311 185/2013

Vyřizuje/linka

Mgr. Vladislava Pošvová/2077

Datum

17.4.2014

ROZHODNUTÍ

Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy věcně a místně příslušný podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost vlastníka dotčené nemovitosti Úřadu vláda České republiky, nábřeží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, IČ 000 06 599 a rozhodl podle § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

ve věci restaurování čtyř mramorových soch (Sibyla libyjská, Kleopatra, Dívka vstupující do lázně, Dívka s pohárem a amforou) a jedné pískovcové sochy (český lev), které se nacházejí v areálu nemovitosti č.p. 128, k.ú. Malá Strana, nábřeží E. Beneše, Praha 1, která je nemovitá kulturní památka, zapsaná pod r.č. 39105/1-600 a je v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze,

spočívající v úpravách s následujícími podrobnostmi:

český lev:

- očištění od hrubých nečistot,
- odstranění řas, mechů a lišejníků,
- sejmutí tmavých povlaků vhodnými čistícími prostředky,
- zpevnění kamene, injektáž a lepení,
- ochrana proti biocidnímu napadení,
- retuš – barevné sjednocení,
- hydrofobizace s biocidní přísadou

mramorové sochy v exteriéru (Sibyla libyjská, Kleopatra, Dívka vstupující do lázně, Dívka s pohárem a amforou):

- očištění od nánosů prachu a tmavých skvrn,
- odstranění řas pomocí biocidních prostředků,
- sejmutí zčernalých povlaků pomocí vhodných čistících past,
- případné sejmutí dožívajících tmelů,
- doplnění poškozených a chybějících částí modelace tmely s epoxidovým pojivem, provedení barevné úpravy tónovacími pastami
- revize obkladových desek,
- retuš spár tmelem s minerálním pojivem v barevnosti odpovídající původnímu materiálu,
- zajištění trhlin injektáží, lepení odlomených partií,

- penetrace a hydrofobizace nebo konzervace prostředkem na bázi vosků mramorové sochy v interiéru (Dívka s pohárem a amforou):
 - očištění od drobných nečistot,
 - ponechání sádrových doplňků, pouze tvarová úprava tří sádrových prstů,
 - biocidní ošetření, omytí, injektáž, lokální retuše, hydrofobizace

a vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 v souladu s § 14 odst. 3, § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto **závazné stanovisko**:

Provedení navrhovaných prací v rozsahu předložených restaurátorských záměrů, které předložil Úřad vlády České republiky, Odbor hospodářské správy, 24.2.2014 je z hlediska zájmu státní památkové péče p ř í p u s t n é za těchto základních podmínek:

1. Retuše budou provedeny ke scelení s okolním kamenem pouze na povrchu nových vysprávek.
2. Mramorové sochy v exteriéru nebudou penetrovány.
3. U sochy Dívka s pohárem a amforou nebude prováděna celoplošná hydrofobizace, ale takto bude ošetřen pouze sokl.
4. Budou vyhotoveny jednotlivé závěrečné restaurátorské zprávy, které budou předány Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v hl. m. Praze v termínu nejdéle do dvou měsíců po ukončení restaurátorských prací.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 1.11.2013 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu výše uvedeného restaurování předmětné kulturní památky v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- restaurátorské záměry

K žádosti nebyly přiloženy restaurátorské záměry.

Proto MHMP OPP vyzval podle § 45 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řádu, ve znění pozdějších předpisů, žadatele, aby odstranil nedostatky žádosti.

Dne 26.2.2014 žadatel doplnil podání o požadované restaurátorské záměry.

MHMP OPP požádal dne 4.13.2014 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze (dále jen NPÚ ÚOP HMP), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ ÚOP HMP č.j. 311/16881/2014 ze dne 25.3.2014. Ve svém vyjádření tato odborná organizace považuje navrhované práce za realizovatelné za následujících podmínek:

1. *Retuše budou provedeny ke scelení s okolním kamenem pouze na povrchu nových vysprávek.*
2. *Mramorové sochy v exteriéru nebudou penetrovány, ale pouze biocidně ošetřeny, případně hydrofobizovány nebo ošetřeny konzervačním prostředkem na bázi vosků.*
3. *U sochy Dívka s pohárem a amforou nebude prováděna celoplošná hydrofobizace, takto ošetřen bude pouze sokl.*
4. *Restaurování bude provádět restaurátor s platným povolením MK na restaurování sochařských uměleckých děl z kamene, který před započítím práce doplní a předá NPÚ ÚOP HMP restaurátorský záměr se specifikací způsobu práce a použité materiály.*
5. *Zástupci NPÚ ÚOP HMP bude umožněn výkon odborného památkového dohledu formou předem stanovených kontrolních dnů, kde budou předkládány vzorky jednotlivých etap restaurátorského zásahu (čištění, retuše, povrchové úpravy) a konzultovány jednotlivé restaurátorské postupy (např. doplňování chybějících částí).*
6. *Po ukončení prací bude NPÚ ÚOP HMP předáno jedno vyhotovení závěrečné restaurátorské zprávy včetně fotodokumentace. Dokumentace musí obsahovat komplexní vyhodnocení příslušných průzkumů, fotodokumentaci stavu díla před započítím restaurátorské práce, v průběhu jednotlivých etap a po ukončení práce, popis použitých technických technologických postupů a materiálů, rozbor a vyhodnocení případných nových zjištění o díle a pokyny pro jeho další ochranný režim.*

Účastníkovi řízení byla v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil.

MHMP OPP, který žádost posoudil, se ztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ ÚOP HMP s tím, že provedení prací, uvedených v předloženém návrhu, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné za podmínek, uvedených ve výrokové části závazného stanoviska. MHMP OPP neuvedl ve výrokové části závazného stanoviska podmínku č. 4 písemného vyjádření NPÚ ÚOP HMP, neboť vychází přímo ze zákona. Dále MHMP OPP nemohl uvést ve výrokové části závazného stanoviska podmínku č. 5 písemného vyjádření NPÚ ÚOP HMP, neboť pozvání na kontrolní dny představuje uložení povinnosti, kterou neřeší žádný předpis a zároveň ani nedává zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění, zmocnění takovouto povinností po žadateli vyžadovat. Ze zákona odborná organizace zabezpečuje podle § 32, odst. 2, písm., g) odborný dohled nad prováděním komplexní péče o kulturní památky a nad jejich soustavným využíváním a záleží na ní samotné jakou formu si dohodne se žadatelem.

Obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi (restaurování), mohou provádět fyzické osoby na základě povolení vydaného podle § 14a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, přičemž restaurováním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu.

Nemovitost č.p. 128, k.ú. Malá Strana, nábřeží E. Beneše 4, Praha 1 je nemovitá kulturní památka, zapsaná pod r.č. 39105/1-600 a je v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze. Součástí objektu jsou mramorové a pískovcové sochy, které patří mezi výtvarná díla.

Předmětem památkové ochrany jsou na území Pražské památkové rezervace (PPR) kromě prohlášených kulturních památek rovněž stavby a jejich soubory, které nejsou nemovitými

kulturními památkami, ale které vykazují dílčí památkové nebo urbanistické hodnoty dotýkající se vnitřní i vnější architektury. Soudobými vstupy do stávající historické zástavby rezervace nesmí být narušena objemová a prostorová skladba historických objektů a poškozeno prostředí PPR.

Podmínky pro stavební činnost v rezervaci stanovuje nařízení vlády č. 66/1971 ze dne 21.7.1971.

Předmětem památkové ochrany kulturních památek je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé konstrukce (zdívo, klenby, trámové stropy, krov, včetně všech historických prvků a detailů), ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové (schodiště včetně zábradlí, fasády, střešní krytina, okenní, dveřní a vratové výplně, podlahy, podhledy, vnější i vnitřní omítky, dlažby, obklady, včetně všech autentických historických prvků a detailů). Veškeré dožilé prvky je možno odstranit pouze v případě prokazatelně neopravitelného stavu, a to výhradně za přesné kopie odstraňovaných prvků. Při rekonstrukci a opravách těchto staveb je nutno vycházet z poslední dochované historické vrstvy. V tomto konkrétním případě v rozsahu podané žádosti jsou předmětem ochrany 3 mramorové sochy a jedna socha pískovcová určené k obnově včetně jejich materiálu a barevnosti.

V roce 1710 založil hrabě Jan Petr Straka z Nedabylic a Libčan nadaci pro zřízení internátu pro nezámožné aristokratické studenty. Roku 1878 došlo k vykoupení bývalé jezuitské zahrady s kaplí sv. Ignáce a Letním domem z poloviny 18. století. Dle vítězného návrhu Václava Roštlapila byla akademie realizována stavitelem Quidem Bělským. Rozsáhlá budova má výraznou horizontální dispozici se zvýrazněnou středovou částí s čestným dvorem a příčnými bočními křídly vystupujícími do geometricky upravené zahrady. Kromě budovy akademie a zahrady je součástí areálu také brána s mřížovými vraty (v nástavci tepaný znak hraběte Straky) a kamennými sloupky, na kterých se uplatňuje neobarokní tvarosloví. Brána uzavírá parcelu z jižní strany areálu.

Předmětem restaurování je pískovcová socha českého lva (rozměry: 85 x 135 x 50 cm, sokl: 50 x 150 x 80 cm) patrně ze začátku 19. století. Tato socha vykazuje běžné stopy stárnutí a problémy spojené s klimatickými vlivy. Povrch je značně pokryt biologickým napadením, viditelná je rovněž eroze kamene. Lokálně se zde objevují nevhodné tmely s cementovým pojivem. Stejným materiálem byly v minulosti provedeny i veškeré doplňky. Toto řešení je z dnešního hlediska poznání zcela neakceptovatelné.

Mramorová sochy Kleopatry (rozměry: 140 x 110 x 60 cm, sokl: 130 x 80 x 120 cm) je zhotovena z carrarského bílého mramoru, soklová část je z mramoru s šedými žilami. Spodní část soklu je patrně s vyzděného jádra, kamenný obklad je z řezaných desek. Sibyla libyjská (rozměry: 123 x 66 x 110, sokl: 100 x 130 x 92 cm) je provedena ve stejné kompozici jako socha Kleopatry, je zhotovena ze stejného materiálu včetně řešení soklové partie. Obě sochy pochází z roku 1876. Poslední v exteriéru osazená socha je Dívka vstupující do lázně (rozměry: 160 x 50 x 60 cm, sokl: 60x80x45 cm) je rovněž z carrarského mramoru a je osazena na nízkém soklu z mramoru růžového. Tato socha je datována do závěru 18. století. Všechny tyto sochy jsou podobně jako český lev pokryty biologickými a značnými prachovými depozity. Dále se zde vyskytují tmavé krusty, které jsou viditelné zejména v hloubkách. Na soše Dívky vstupující do lázně se však objevují i železité či solné výkvěty v podstatě po celém povrchu. Bližší definici tohoto poškození lze určit až na základě laboratorních analýz.

Poslední mramorovou sochou určenou k restaurování je Dívka s pohárem a amforou z 2. poloviny 19. století (rozměry: 265 cm, sokl: 50 cm). Jejími autory jsou Pierre Alexander Schoenewerk a Jean Louis Adolphe Eude. Tato socha je umístěna ve vstupní hale Úřadu vlády

ČR. Na povrchu je prach, dále se zde nacházejí sádrové doplňky. Biologické napadení není viditelné. Celkově je socha v dobrém stavu.

K jednotlivým podmínkám, jimiž MHMP OPP omezil provedení záměru žadatele:

Podmínka č. 1. Návrh stanovuje v etapě retuší scelení povrchu. Z hlediska základních restaurátorských postupů je však možné retušovat pouze nové vysprávky či doplňky. Struktura tmelů i barevnost retuší může zásadním způsobem změnit vizuální vnímání uměleckého díla.

Podmínka č. 2: Penetrace vytváří na povrchu zcela lesklý povrch a návrh žádným způsobem nespécifikuje materiál této navrhované etapy. Maximálně lesklý povrch není však u těchto mramorových soch žádoucí, neboť jejich povrch je sice hlazený, nikoliv však leštěný na vysoký lesk. Penetrace by navíc mohla negativně působit na samotný kamenný materiál a v budoucnosti způsobit jeho degradaci. Podle usazenin špíny na mramorových sochách je evidentní, že v minulosti došlo k hydrofobizaci soch a vymývání špíny způsobilo tzv. špinavé prouhy. Následně mohlo docházet k dalšímu pokrytí lehkými krustami. Vzhledem k umístění soch v exteriéru, kde na ně mohou působit klimatické podmínky, je možné hydrofobizaci při správné koncentraci použít.

Podmínka č. 3: Dívka s pohárem a amforou je umístěna v interiéru a nevykazuje ani biologické napadení, ani není vystavena povětrnostním podmínkám, včetně jakýchkoliv mokrych procesů, kromě běžné údržby podlah. Z hlediska údržby díla není třeba kámen zbytečně zatěžovat chemickými prostředky – celoplošnou hydrofobizací, která se užívá primárně v exteriérovém prostředí při maximálním zatížení vodními srážkami a sněhem. V interiérech je zcela nadbytečné jakoukoliv hydrofobizaci používat. Pouze při styku soklu s podlahou může při běžné údržbě dojít ke styku s vodou. Zde je tedy možné při vhodné koncentraci hydrofobizaci aplikovat.

Podmínka č. 4: Povinné náležitosti závěrečné restaurátorské zprávy, jejíž vyhotovení stanovil MHMP OPP jako základní podmínku pro realizaci restaurování, jsou uvedeny v § 10 odst. 4 vyhlášky Ministerstva kultury č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči.

Po provedeném správním řízení ve věci rozhodl příslušný správní orgán v souladu s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto závazného stanoviska. Podle § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko samostatným správním rozhodnutím. V dané věci je dána výlučná rozhodovací pravomoc MHMP OPP, neboť o dané věci není příslušný rozhodovat stavební úřad.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat podle ustanovení § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání, ve kterém uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem se spatřuje namítaný rozpor s právními předpisy, případně poukáže na jinou nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 (patnácti) dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a to k Ministerstvu kultury ČR, podáním u Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče na výše uvedenou adresu našeho úřadu. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst.1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v daném případě lhůta pro podání odvolání).

Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Mgr. Jiří Skalický
ředitel odboru

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

- I. Doručuje se prostřednictvím datové schránky
Úřad vlády České republiky, Odbor hospodářské správy, nábř. E. Beneše 4,
118 01 Praha 1
NPÚ HMP